

**คำแนะนำการกำหนดระเบียบว่าด้วยการใช้ทุน**  
**สำหรับสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์แบบติดตั้งบนพื้นดิน**

ตามที่รัฐบาลส่งเสริมให้มีการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์แบบติดตั้งบนพื้นดินเพิ่มมากขึ้น เพื่อสร้างความยั่งยืนในพลังงานไฟฟ้าของประเทศ และเห็นว่าสหกรณ์ภาคการเกษตรมีศักยภาพและมีความพร้อมด้านที่ดินเป็นที่ตั้งโรงผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์แบบติดตั้งบนพื้นดิน โดยมีบริษัทเอกชนเป็นผู้สนับสนุนด้านเงินทุนและเทคโนโลยี เพื่อกระจายรายได้ไปสู่เกษตรกรสมาชิกที่มีรายได้น้อย จึงกำหนดระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ว่าด้วยการรับซื้อไฟฟ้าจากโครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์แบบติดตั้งบนพื้นดิน สำหรับหน่วยงานราชการและสหกรณ์ภาคการเกษตร พ.ศ.2558 ดังนั้น สหกรณ์การเกษตรที่มีความประสงค์จะเข้าร่วมโครงการต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของระเบียบฯ ดังกล่าว และกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ออกคำแนะนำแนวทางปฏิบัติตามหนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ 1107/11307 ลงวันที่ 12 ตุลาคม 2558 สำหรับสหกรณ์ภาคการเกษตรใดที่ได้รับการคัดเลือกเป็นเจ้าของโครงการแล้ว จะได้รับค่าตอบแทนตามสัญญาจากผู้สนับสนุนโครงการในการดำเนินโครงการ ได้แก่

- (1) ค่าใช้ประโยชน์ในที่ดินที่ตั้งโรงผลิตไฟฟ้า
- (2) ค่าตกลงในการทำสัญญาให้ใช้สิทธิ์การขายไฟฟ้า
- (3) ค่าใช้สิทธิ์ในการขายไฟฟ้า
- (4) ค่าปรับหากผู้สนับสนุนโครงการไม่ปฏิบัติตามสัญญา

ทั้งนี้ สำหรับวิธีปฏิบัติทางบัญชีให้ถือปฏิบัติเป็นไปตามคำแนะนำกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เรื่อง วิธีปฏิบัติทางบัญชีสำหรับสหกรณ์ภาคการเกษตรที่เข้าร่วมโครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์แบบติดตั้งบนพื้นดิน สำหรับหน่วยงานราชการและสหกรณ์ภาคการเกษตร พ.ศ.2559 และสหกรณ์จะต้องถือปฏิบัติในการกำหนดระเบียบในการใช้ทุนที่เกี่ยวข้องสำหรับค่าตอบแทนที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ ดังนี้

**1. ระเบียบว่าด้วยการใช้ทุนพัฒนากิจการสหกรณ์**

กรณีสหกรณ์ได้รับค่าตกลงในการทำสัญญาให้ใช้สิทธิ์ในการขายไฟฟ้าหรือเงินชดเชยดอกเบี้ยอื่น ๆ ที่มีลักษณะเดียวกันและผู้สนับสนุนโครงการไม่สามารถเรียกคืนได้ ให้ถือเป็นเงินบริจาคหรือเงินสนับสนุน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็น “ทุนพัฒนากิจการสหกรณ์” และให้สหกรณ์กำหนดระเบียบว่าด้วยการใช้ทุนพัฒนากิจการสหกรณ์ขึ้นถือใช้ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติงานในการเบิกจ่ายเงินตามร่างระเบียบแนบท้ายคำแนะนำนี้ ทั้งนี้ สหกรณ์ใดที่ได้กำหนดให้มีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีเพื่อจ่ายเป็นทุนพัฒนากิจการสหกรณ์ไว้และได้กำหนดระเบียบการใช้ทุนดังกล่าวไว้แล้ว ก็ให้นำเงินค่าตกลงในการทำสัญญาให้ใช้สิทธิ์ในการขายไฟฟ้าเข้าทุนดังกล่าวได้ทันที โดยไม่ต้องกำหนดระเบียบเพิ่มเติมอีก

**2. ระเบียบว่าด้วยการใช้ทุนเพื่อจัดสวัสดิการสมาชิกและสังคม**

กรณีสหกรณ์ได้คำตอบแทนจากค่าใช้สัทธิในการขายไฟฟ้าที่ได้รับตามอัตราของยอดขายไฟฟ้าในแต่ละเดือน ให้สหกรณ์นำคำตอบแทนที่ได้รับเข้าเป็น “ทุนเพื่อจัดสวัสดิการสมาชิกและสังคม” โดยให้สหกรณ์เปิดบัญชีเงินฝากธนาคารแยกต่างหาก ในชื่อบัญชี “ทุนเพื่อจัดสวัสดิการสมาชิกและสังคม” เพื่อใช้สำหรับโอนเงินค่าสิทธิในการขายไฟฟ้าจากผู้สนับสนุนโครงการ ดอกเบี้ยเงินฝากที่เกิดขึ้นให้ถือเป็นการเพิ่มทุนเพื่อสวัสดิการสมาชิกและสังคม และให้สหกรณ์กำหนดระเบียบว่าด้วยการใช้ทุนสวัสดิการสมาชิกและสังคมขึ้นถือใช้ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติงานในการเบิกจ่ายเงินตามร่างระเบียบแนบท้ายคำแนะนำนี้

ทั้งนี้ ในกรณีปกติสหกรณ์จะมีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีเพื่อจ่ายเป็น “ทุนสะสมเพื่อสวัสดิการหรือการสงเคราะห์สมาชิกและครอบครัว” และ “ทุนสะสมเพื่อสาธารณประโยชน์” โดยกำหนดระเบียบว่าด้วยการใช้ทุนดังกล่าวไว้แล้ว ซึ่งทุนสะสมทั้งสองกรณีจะมีวัตถุประสงค์ในการใช้จ่ายเงินทุนเป็นไปตามระเบียบที่สหกรณ์กำหนด แต่โดยที่สหกรณ์จะต้องกำหนดระเบียบสำหรับใช้จ่าย “ทุนเพื่อสวัสดิการสมาชิกและสังคม” ขึ้นถือใช้ต่างหากอีกระเบียบหนึ่ง ดังนั้น การกำหนดวัตถุประสงค์ในการใช้จ่ายทุนเพื่อสวัสดิการสมาชิกและสังคม จึงต้องไม่ซ้ำซ้อนกันกับวัตถุประสงค์ของทุนสะสมที่มีอยู่เดิม

การกำหนดวัตถุประสงค์ในการใช้จ่ายทุนเพื่อสวัสดิการสมาชิกและสังคมตามที่กำหนดไว้ในร่างระเบียบ ในเบื้องต้นเป็นไปตามที่กรมส่งเสริมสหกรณ์เห็นสมควรกำหนดให้มีขึ้น รวมทั้งได้กำหนดขึ้นตามข้อเสนอแนะของสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการฯ แต่ทั้งนี้หากสหกรณ์ใดพิจารณาแล้วเห็นว่าควรจะกำหนดให้จ่ายเงินทุนเพื่อสวัสดิการและสังคมในประเด็นอื่นใดเพิ่มเติมไปจากร่างระเบียบโดยยังอยู่ในวัตถุประสงค์เพื่อจัดสวัสดิการสมาชิกและสังคม ก็สามารถที่จะกำหนดเพิ่มเติมได้ หรืออาจนำเสนอร่างระเบียบให้ที่ประชุมใหญ่เห็นชอบในหลักการก็สามารถกระทำได้ และเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติ สหกรณ์อาจแยกหมวดหมู่ในการใช้จ่ายทุนตามวัตถุประสงค์แต่ละประเด็น โดยกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไข รวมทั้งการเรียกเอกสารประกอบการพิจารณาต่างๆ ได้ตามที่เหมาะสม